

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028/Elinikäinen oppiminen – ja hyvinvointipalvelut

Hyvinvointilautakunta 17.09.2024 § 192
349/02.01.00/2024

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2025 talousarvion pohjana on talousarviokehys, joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa 19.8.2024. Kunnanhallitus päätti samassa kokouksessa, että palvelualueiden tulee löytää talousarvion lautakuntaesityksiin yhteensä noin 1,5 miljoonan euron lisäsäästöt. Säästötarpeet on jaettu palvelualueille toimintakulujen suhteessa. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueelle säästötavoitteeksi asetettiin 945 387 euroa. Elinikäisen oppimisen- ja hyvinvointipalvelualueen lisäsäästötavoitteen 66 234 eurosta on toteutunut 22 328 euroa.

Menojen arvioinnissa on huomioitu kustannustason kasvu niissä kulueroissa, joissa kustannukset ovat tänä vuonna kasvaneet. Muissa menoeroissa ei ole mukana indeksikorotuksia, vaan menot on tarkasteltu vuoden 2024 ennusteiden pohjalta. Palkkojen sivukulut on huomioitu vuoden 2024 tasossa. Talousarvio sisältää palkan korotusten varauksen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarviokehys ja lautakuntien käyttötalousesitys vuodelle 2025 on esitetty alla olevassa taulukossa.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT ELINIKÄISEN OPPIMISEN JA HYVINVOINNIN PALVELUT	TP 2023	TA 2024	Raami Pohja 2025	LTK 2025	Muutos %	Muutos €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	456 692	533 100	647 100	647 100	0,00 %	- €
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,00 %	- €
Toimintamenot	-3 539 246	-3 689 822	-4 110 618	-4 089 572	-0,51 %	21 046 €
Toimintakate (Netto)	-3 082 554	-3 156 722	-3 463 518	-3 442 472	-0,61 %	21 046 €
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-5 064	-13 072	-13 072	-13 072		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 544 310	-3 702 894	-4 123 690	-4 105 490		

Taulukko 1. Elinikäisen oppimisen- ja hyvinvointipalvelualueella on etsitty huolellisesti ja tarkasti säästökohteita tasapuolisesti kaikilta kustannuspaikoilta. Säästökohteita on ollut vaikea löytää enempää, emmekä ole päässeet kunnanhallituksen asettamaan lisäsäästötavoitteeseen. Lisäsäästötavoitteesta jäädytään 43 909 euroa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen palvelusuunnitelmassa esitetään tarkemmat tavoitteet palvelualueen tulosalueille. Palvelusuunnitelmassa on myös esitetty toiminnan kehittämiseen ja painotuksiin liittyvät asiat tulosalueittain, Tulosalueet ovat myös nostaneet esille merkittävimmät riskit ja haasteet, jotka kohdistuvat toimintaan.

Sivistyksen yhteisten palveluiden keskeinen tavoite vuodelle 2025 on vuonna 2024 valmistellun sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilaselvityksen toimenpideohjelman edistäminen yhdessä elinikäisen oppimisen ja opetuksen tulosalueiden kanssa. Palvelualue ryhtyy myös toteuttamaan Lapsi ystävällisen kunnan toimintamallia ja ohjaa koko kuntaorganisaatiota mallin käyttöönotossa. Tulosalueella valmistaudutaan myös valtuustokauden vaihtumiseen.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen talousarvioesitys vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 sekä investoinnit

vuodelle 2025 on esitetty liitteessä 1. Hyvinvointilautakuntaa ja sivistyslautakuntaa nähdessä sitovat ja kunnan strategian toimeenpanoa tukevat tavoitteet on esitetty liitteessä 2. Liitteessä 3 henkilöstösuunnitelma vuodelle 2025.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelualue edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä matalankynnyksen kansalaisopisto-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluita. Monipuoliset hyvinvointia edistävät palvelut toteutetaan asiakaslähtöisesti vastaamaan kuntalaisten tarpeita. Laadukkaat hyvinvointia edistävät palvelut ovat kunnan vetovoimatekijä.

Vuoden 2025 painopisteitä ohjaavat kunnan strategia ja päivitetty hyvinvointisuunnitelma 2024-2025. Hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden toteutumisesta tiedotetaan säännöllisin väliajoin kunnan johtoryhmää, hyvinvointilautakuntaa ja toiminnan edistyminen tuodaan esille luottamustoimielimille osavuosikatsausten yhteydessä.

Vuoden 2024 aikana käynnistetyt uusia toimintamuotoja kehitetään. Senioriohjaus ja ehkäisevän päihdetyön toimintamuotoja vakiinnutetaan. Vapaa-aikapalveluiden resursseja kohdistetaan tarpeita vastaavasti ja toiminta pyritään ulottamaan laajemmalle joukolle nuoria. Palvelualue on saanut perintörahoja 0,5 htv + 0,5 htv nuorisiohjaajan palkkamiseen ilta- ja viikonlopputyön lisäämistä varten. Tavoitteena on myös nuorisotyön jalkauttaminen sivukylille ja nuorisotyön ja koulujen välisen yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Samalla valmistaudutaan kunnan laajan hyvinvointikertomuksen tekemiseen.

Kirjasto tarjoaa sisällöltään ja muodoiltaan monipuolisia aineistoja, matalan kynnyksen palveluja, opastusta, kohtaamisia ja tapahtumia kaikille turvallisessa ja avoimessa yhteisessä tilassa. Kirjasto kokeilee uutta, osallistuu myös kirjaston ulkopuolisiin tapahtumiin ja tekee laajaa yhteistyötä kunnan eri toimijoiden kanssa.

Kansalaisopistossataiteen perusopetusta on tarjolla kuvataiteessa, käsitöissä ja baletissa. Vuodelle 2025 on tavoitteena suunnitella Kapos- eli kansalaistaitokoulutusta, joista saa myös opintopisteitä. Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden kanssa yhteistyössä kansalaisopistossa toteutetaan kotoutumiskoulutuksena suomen kielen alkeiskurssi 2024-2025. Yhteistyötä on tarkoitus jatkaa lukuvuonna 2025-2026. Vammaisille tarkoitettujen kurssien tarjontaa selvitetään.

Taloudellisten haasteiden myötä toiminnan priorisointiin ja kohdentamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Kehittämistyön haasteita ovat myös jatkuvan oppimisen vaatimus ja uudet työtavat mm. uudet ohjelmat sekä koulutetun henkilöstön saaminen, väestön vanheneminen ja monikulttuurisuus edellyttävät uusien toimintatapojen miettimistä.

Järjestöjen ja yhdistysten vapaaehtoisten työntekijöiden ikääntyminen vaikuttaa suoraan kolmannen sektorin osallistumiseen kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistyöhön. Hyvinvointialueen ja kunnan keskinäiseen työn - ja vastuunjaon selkiyttäminen auttaa kehittämään kunnan omaa terveyden ja hyvinvoinnin ennaltaehkäisevää työtä.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi,
opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti Janne.makinen(@)mantsala.fi,
varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti

karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Leirimaa Vuokko
Päätösehdotus	<p>Hyvinvointilautakunta hyväksyy elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 sekä investoinnit vuodelle 2025.</p> <p>Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteessä 2 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet 2025 ja liitteessä 3 olevan henkilöstösuunnitelman 2025.</p>
Käsittely	<p>Controller Kristian Kuisma esitteli talousarvioesityksen 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 kokouksessa.</p> <p>Lisäksi sivistysjohtaja Timo Ahvo esitteli sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2025 talousarvioesityksen ja taloussuunnitelman 2026-2028 kokonaisuutta ja säästötoimenpiteisiin liittyviä huomioita.</p> <p>Hyvinvointipäällikkö esitteli vuoden 2025 talousarvioesityksen raami- ja lautakuntavaiheen karsintoja koskien elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosaluetta. Lisäksi hyvinvointipäällikkö esitteli tulosalueen erityisiä tarpeita ja huomioita liittyen talousarvioesitykseen 2025 ja taloussuunnitelmaa 2026-2028.</p> <p>Käsittelyn aikana hyvinvointipäällikkö toi esiin, että lautakuntavaiheen karsintakohteissa oltiin huomioitu virheellisesti sähköinen hyvinvointikertomus kahteen kertaan. Virheen vuoksi tulee tehdä korjaukset seuraaviin kohtiin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Elinikäisen oppimisen- ja hyvinvointipalvelualueen lisäsäästötavoitteen 66 234 eurosta on toteutunut 22 328 euroa. Edeltävässä lauseessa mainittu toteutunut lisäsäästötavoite 22 328 euroa tulee korjata 21 046 euroksi.- Lisäsäästötavoitteesta jäädään 43 909 euroa. Edellä esitetty summa 43 909 euroa tulee korjata 45 188 euroksi. <p>Edellä esitetyt virheet tulee korjata.</p>
Päätös	<p>Hyvinvointilautakunta hyväksyy elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 sekä investoinnit vuodelle 2025 käsittelyn aikana esitetyin korjauksin.</p> <p>Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteessä 2 olevat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet 2025 ja liitteessä 3 olevan henkilöstösuunnitelman 2025.</p> <p>Liite 1. Elinikäisen oppimisen talousarvioesitys 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2028 Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi Liite 3. Henkilöstösuunnitelma 2025</p>